

Gemeenteraad

Uittreksel uit de notulen

GOEDGEKEURD

Zitting van 21 oktober 2025

16 **2025_GR_00331** **Participatie - Participatiereglement 2026–2031 - Goedkeuring**

Aanwezig:

Mustafa Uzun, voorzitter gemeenteraad; Raf Terwingen, burgemeester; Serdar Karali, schepen; Corrie Bemelmans, schepen; Tanja Imbornone, schepen; Zehra Kolkiran, schepen; Dirk Dexters, schepen; Daan Deckers, schepen; Johan Wolk, schepen; Koen Albrechts; Shirin Alimova; Boujamaa Barmaki; Marco Blascetta; Nicole Claesen; Herbert Coox; Alice Deckers; Kiko Dirckx; Freddy Gevaert; Yvan Habraken; Nathalie Hamers; Peter Kellens; Jos Lambrichts; Kevin Maas; Stefan Maesen; Elvire Martens; Mike Maussen; Inge Opsteijn; Patrick Palmers; Andy Pieters; Mario Quagliara; Katelijn Ramakers; Bernd Smeets; Stefan Thorez; Alex Vossen; Ronny Westhovens; Sabine Bervaes, algemeen directeur

Argumentatie

Gelet op het decreet betreffende het Cultuurpact van 28 januari 1974, dat lokale besturen verplicht om "de gebruikers en alle ideologische en filosofische strekkingen te betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het cultuurbeleid";

Gelet op het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en latere wijzigingen;

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen, meer bepaald artikel 304 §5 waarin gesteld wordt dat de gemeenteraad bij reglement bepaalt op welke wijze concreet vorm gegeven wordt aan de inspraak voor de gemeente en haar organen;

Gelet op de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motiveringsplicht van bestuurshandelingen, en latere wijzigingen;

Gelet op het Vlaams Jeugddecree van 23 november 2023, dat lokale besturen verplicht om minstens een jeugdraad op te richten of een bestaande jeugdraad te erkennen die instaat voor advies bij het lokale jeugdbeleid;

Gelet op het besluit van het college van 18 april 2025, waarbij kennis werd genomen van de evaluatie van de huidige inspraakplatformen en het gefaseerd traject naar een nieuw participatiereglement (2026–2031);

Gelet op de resultaten van de burgerbevraging over het thema participatie gevoerd uitgevoerd in juli 2025 bij een aselechte steekproef uit de Maasmechelse bevolking en geflankeerd door een open oproep;

Overwegende dat uit deze evaluatie en burgerbevraging blijkt dat:

- inwoners vooral geïnformeerd willen worden en participatie verkiezen bij concrete projecten in hun directe leefomgeving;
- structurele en langdurige participatie moeilijk realiseerbaar is, met name bij jongeren en minder actieve inwoners;
- de bestaande participatie-instrumenten, zoals adviesraden, bewonersvergaderingen, MM Meemaken en burgerbudgetten, een breed aanbod bieden, maar dat hun impact beperkt wordt door lage zichtbaarheid, administratieve drempels en onvoldoende opvolging van de inbreng van burgers;

Gelet op het collegebesluit van 12 september 2025 dat als basis diende voor dit participatiereglement waarin de resultaten van de burgerbevraging werden besproken en de algemene principes voor het nieuwe participatiereglement werden goedgekeurd;

Overwegende dat deze principes voorzien in een mix van bestaande en nieuwe structuren die laagdrempelige, zichtbare en projectmatige participatie mogelijk maken;

Overwegende dat het participatiereglement de praktische uitvoering van deze principes vastlegt en de rol van elk instrument duidelijk afbakent;

Gelet op het besluit van het college van 3 oktober 2025 waarin het college kennis neemt van het voorstel van het nieuw participatiereglement 2026 - 2031;

Overwegende dat bij de inwerkingtreding van het nieuwe participatiereglement volgende reglementen komen te vervallen:

- Het "Reglement burgerbudget Maasmechelen", goedgekeurd door de gemeenteraad d.d. 23.11.2021
- De afsprakennota 2020-2025 tussen het gemeentebestuur en de adviesraden, goedgekeurd door de gemeenteraad d.d. 30.08.2019 en de laatste keer gewijzigd door de gemeenteraad d.d. 24.09.2024.

Besluit

Artikel 1

De gemeenteraad gaat akkoord met het voorstel voor het nieuw participatiereglement 2026–2031 dat integraal deel uitmaakt van het besluit.

Bijlagen

1. Participatiereglement Gemeente Maasmechelen 2026 - 2031.pdf

Aldus beslist in bovenvermelde zitting,
Namens de Gemeenteraad

Participatiereglement Maasmechelen 2026 - 2031

Inhoud

Hoofdstuk I – Inleiding en context	4
Hoofdstuk II – Algemene visie op participatie.....	4
Artikel 1 Doelstelling	4
Artikel 2 De participatieladder	4
Artikel 3 Participatieproces	6
Artikel 4 Kwaliteitscriteria	6
Hoofdstuk III – Participatiestructuren Maasmechelen	7
Artikel 5 Decretaal verplichte participatievormen	7
Artikel 6 Specifieke participatiestructuren.....	7
Hoofdstuk IV – Participatiehub “Maasmechelen Meemaken”	9
Artikel 7 Doelstelling	9
Artikel 8 Functies	9
Artikel 9 Toegankelijkheid	9
Artikel 11 Samenhang met andere participatiestructuren	9
Hoofdstuk V - Burgerpanels	10
Artikel 12 Doelstelling	10
Artikel 13 Samenstelling.....	10
Artikel 14 Oproeping en uitnodiging	10
Artikel 15 Onderwerpen en inzet	10
Artikel 16 Werking.....	10
Hoofdstuk VI – Bewonersvergaderingen.....	11
Artikel 18 Doelstelling	11
Artikel 19 Wijken en frequentie	11
Artikel 20 Leden en samenstelling	11
Artikel 21 Oproeping	11
Artikel 22 Organisatie en participatievormen	11
Artikel 23 Agenda en thematiek.....	11
Artikel 24 Opvolging	12
Hoofdstuk VII – Adviesraden	13
Artikel 25 Doelstelling	13
Artikel 26 Toepassingsgebied	13
Artikel 27 Samenstelling en werking	13
Artikel 28 Adviesvragen van het lokaal bestuur	13
Artikel 29 Uitbrengen van advies door de adviesraad	13
Artikel 30 Antwoord van het lokaal bestuur	13

Artikel 31	Informatie-uitwisseling	14
Artikel 32	Openbaarheid	14
Artikel 33	Ondersteuning	14
Hoofdstuk VIII – Werkgroepen		15
Artikel 34	Doelstelling	15
Artikel 35	Samenstelling.....	15
Artikel 36	Onderwerpen en inzet	15
Hoofdstuk IX – Burgerbudget		16
Artikel 39	Doel	16
Artikel 40	Doelgroep en toepassingsgebied.....	16
Artikel 41	Voorwaarden	16
Artikel 42	Procedure.....	16
Artikel 43	Uitvoering, uitbetaling en onderhoud	17
Artikel 44	Wijzigingen aan het project	17
Hoofdstuk X – Het kernteam		18
Artikel 45	Doelstelling	18
Artikel 46	Samenstelling.....	18
Hoofdstuk XI – Rechten, plichten en transparantie		18
Artikel 48	Rechten van burgers	18
Artikel 49	Plichten van burgers	18
Artikel 50	Plichten van het lokaal bestuur	18
Hoofdstuk XII – Evaluatie en inwerkingtreding		19
Artikel 51	Evaluatie.....	19
Artikel 52	Inwerkingtreding.....	19

Hoofdstuk I – Inleiding en context

Het Decreet over het Lokaal Bestuur (art. 304 e.v.) geeft aan het lokaal bestuur de opdracht om inwoners zo veel mogelijk bij het beleid te betrekken. Elk bestuur moet daarvoor een ‘participatiereglement’ opstellen dat door de gemeenteraad goedgekeurd wordt. Daarin wordt vermeld hoe de gemeenteraad een beleid voert op het vlak van betrokkenheid en de inspraak van burgers of van de doelgroepen met inbegrip van verenigingen en andere stakeholders.

Participatie is maatwerk en elke gemeente krijgt de lokale autonomie om dit in te vullen. Met dit participatiereglement brengen we een kader waarin verschillende vormen van participatie in Maasmechelen mogelijk zijn.

Er zijn enkele door het Decreet Lokaal Bestuur verplichte onderdelen aan het participatiereglement:

- Een regeling over het recht van de inwoners om voorstellen en vragen op de agenda van de gemeenteraad te zetten.
- Het recht om verzoekschriften in te dienen bij de organen van de gemeente.
- Enkel de gemeenteraad kan overgaan tot de organisatie van raden en overlegstructuren die als opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het lokaal bestuur te adviseren.
- Daarnaast bevat het Decreet Lokaal Bestuur (art. 309) ook de modaliteiten waarmee een volksraadpleging op initiatief van de bewoners kan worden verzocht.

Hoofdstuk II – Algemene visie op participatie

Artikel 1 Doelstelling

Het lokaal bestuur gelooft dat het betrekken van inwoners bij het beleid bijdraagt tot:

- Het verhogen van de kwaliteit van het beleid;
- Het versterken van het draagvlak voor het beleid bij de burger;
- Het bevorderen van het democratisch gehalte van besluitvorming;
- Het verbeteren van de relatie tussen burgers en lokaal bestuur;
- Het bevorderen van de sociale cohesie;
- Het stimuleren en ondersteunen van burgerinitiatieven;
- Het stimuleren van burgers om verantwoordelijkheid op te nemen voor hun eigen leefomgeving.

Artikel 2 De participatieladder

Het lokaal bestuur engageert zich om de inspraak van burgers en doelgroepen te verzekeren door participatietrajecten op te starten en per traject de gepaste methodiek toe te passen.

De participatieladder wordt daarbij gehanteerd als theoretisch kader om te beoordelen hoe en in welke mate participatie mogelijk en wenselijk is.

Figuur 1. De participatieladder

De participatieladder onderscheidt de volgende niveaus:

Informereren

In kader van openbaarheid van bestuur zal het lokaal bestuur burgers, bedrijven en organisaties helder en voldoende informeren over beleidsbeslissingen, regelgeving en dienstverlening. Deze vorm van participatie betreft een eenrichtingsverkeer vanuit het lokaal bestuur naar de burgers, bedrijven en organisaties. Er wordt geen terugkoppeling verwacht. Bv. Lokaal bestuur publiceert informatie via website, nieuwsbrief, bordjes in publieke ruimtes.

Raadplegen

Het lokaal bestuur kan de mening van burgers raadplegen. Het lokaal bestuur bepaalt de agenda, maar luistert naar de mening van burgers zonder de garantie dat dit echter tot verbintenissen leidt. Het gaat om een open vrijblijvende dialoog. Bv. Enquêtes, inspraakmomenten, online consultaties.

Adviseren

Het lokaal bestuur kan burgers om advies vragen. Burgers kunnen problemen aankaarten en oplossingen formuleren. Het gaat hier over het mobiliseren van burgers om ideeën te genereren. Adviezen zijn niet bindend. Bv. Adviesraden of burgerpanel leveren schriftelijk advies.

Coproduceren

Het lokaal bestuur bepaalt samen met de burgers de agenda en tekent samen met hen het beleid uit dat uitgevoerd wordt. Kenmerkend voor deze vorm van participatie is dat het lokaal bestuur zich in grote mate engageert om de plannen uit te voeren zoals ze samen met alle actoren werden ontwikkeld. Bv. Workshops, co-creatiesessies met burgers en ambtenaren.

Meebeslissen

Een burgerinitiatief vertrekt vanuit de burgers, waarbij het lokaal bestuur de agenda en besluitvorming overlaat aan de burgers. Er kan een budget en een doelstelling vastgelegd worden, maar de manier waarop deze wordt behaald of wie er allemaal betrokken wordt, ligt niet meer in de handen van het lokaal bestuur. De beslissing valt bij de burgers. De ambtelijke diensten werken louter adviserend en ondersteunend. Bv. Burgerbudgetten.

Artikel 3 Participatieproces

Het lokaal bestuur zet participatietrajecten op aan de hand van volgend stappenplan:

- Bepaling van het onderwerp en het doel van de participatie
- Bepaling van de doelgroepen
- Bepaling van de beleidsfase waarin participatie gewenst of mogelijk is
- Bepaling van de graad van participatie op basis van de participatieladder
- Bepaling van de meest geschikte participatiemethode(s) en bepaling van de communicatie
- Controleren van de kwaliteitscriteria en beslissing omtrent de opstart van het participatietraject
- Bekendmaking van de participatie
- Opvolging van de resultaten tijdens de participatieperiode
- Analyseren van de resultaten
- Communiceren van de resultaten
- Evalueren van het participatietraject

Artikel 4 Kwaliteitscriteria

Elk participatietraject dient te voldoen aan volgende kwaliteitscriteria:

- Het doel en de omvang van de participatie zijn duidelijk afgebakend en gedefinieerd;
- Het is duidelijk voor de burgers wat hun inbreng is en wat het resultaat van hun inbreng zal zijn;
- Alle communicatie die verband houdt met participatie is transparant, duidelijk, beknopt en toegankelijk en bevat alle noodzakelijke informatie om respons te stimuleren;
- Het is duidelijk wie welke rol opneemt en wat de bijhorende verantwoordelijkheden zijn;
- Er is voldoende tijd en omkadering om trajecten op te zetten en te begeleiden.
- De participatie wordt voldoende breed georganiseerd om een vertekend beeld op basis van de verkregen informatie te vermijden;
- Participatie staat open voor iedereen. Een diverse groep van deelnemers en doelgroepen dient de kans gegeven te worden inbreng te leveren in het participatietraject.

Hoofdstuk III – Participatiestructuren Maasmechelen

Het lokaal bestuur maakt gebruik van verschillende participatiestructuren. Elke structuur heeft een eigen rol, samenstelling en manier van werken. Samen vormen ze een geïntegreerd geheel dat toelaat om burgers op diverse manieren te betrekken bij beleid en uitvoering.

Artikel 5 **Decretaal verplichte participatievormen**

Een aantal van de **decretaal verplichte participatievormen** maken geen voorwerp uit van dit participatiereglement en zijn in aparte reglementen geregeld, m.n.:

Klachten

Het decreet over het Lokaal Bestuur van 22 december 2017 verplicht lokale besturen tot het opstellen van een klachtenreglement (artikel 302). Het klachtenreglement van Maasmechelen werd goedgekeurd door de gemeenteraad van 27 mei 2025 en is raadpleegbaar via de website van Maasmechelen.

Voorstellen en vragen van inwoners op de gemeenteraad en verzoekschriften

Het decreet over het Lokaal Bestuur van 22 december 2017 verplicht lokale besturen om een regeling uit te werken over het recht van de inwoners om voorstellen en vragen op de agenda van de gemeenteraad te zetten (artikel 304 §1). Overeenkomstig artikel 28 van de Grondwet, heeft iedereen het recht verzoekschriften in te dienen bij de organen van de gemeente en bij de organen van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (artikel 304 §2). Beide vormen van participatie zijn voor Maasmechelen geregeld in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad, dat werd goedgekeurd door de gemeenteraad van 21 januari 2025 en dat raadpleegbaar is via de website van Maasmechelen.

Artikel 6 **Specifieke participatiestructuren**

Daarnaast stelt het decreet over het Lokaal Bestuur van 22 december 2017 dat de gemeenteraad kan overgaan tot de organisatie van raden en overlegstructuren die als opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur te adviseren (artikel 304 §3). De gemeenteraad kan ook andere initiatieven nemen om de inspraak van de burgers te bevorderen (artikel 304 §4).

Binnen dat kader worden onderstaande **specifieke participatiestructuren** voor Maasmechelen voorzien. Hun werking wordt geregeld in dit participatiereglement en/of de bijhorende statuten.

Participatiehub ‘Maasmechelen Meemaken’

Maasmechelen Meemaken is de digitale participatiehub van het lokaal bestuur en vormt het centrale punt voor alle participatie-initiatieven. Het platform informeert burgers over lopende trajecten, koppelt resultaten terug en biedt mogelijkheden voor actieve deelname.

Burgerpanel

Burgerpanels worden ingezet om de mening van een representatieve groep inwoners te verzamelen over strategische beleidsvragen en complexe thema's. Ze versterken het draagvlak voor beleidskeuzes en brengen diverse perspectieven samen.

Bewonersvergaderingen

Bewonersvergaderingen vinden plaats op wijk- of buurtniveau en bieden inwoners de kans om in dialoog te gaan met het bestuur over lokale projecten en thema's.

Adviesraden

Adviesraden bestaan uit vertegenwoordigers van verenigingen, organisaties en burgers. Zij formuleren adviezen binnen hun beleidsdomein en volgen de uitvoering ervan op.

Werkgroepen

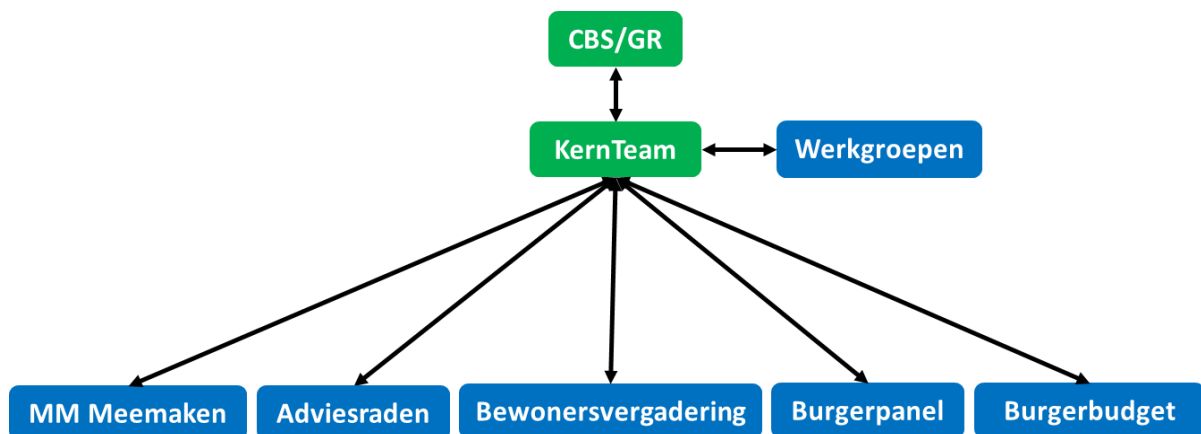
Werkgroepen zijn tijdelijke teams van burgers en experts die betrokken worden bij de uitwerking van concrete projecten en voorstellen. Ze ondersteunen zowel de voorbereiding als de uitvoering van initiatieven en leveren zo een directe bijdrage aan het beleid.

Burgerbudgetten

Het burgerbudget geeft inwoners, verenigingen en vzw's de kans eigen projecten te realiseren. Inwoners stemmen op de ingediende voorstellen; de projecten met de meeste stemmen worden uitgevoerd door de indieners.

Kernteam

Het kernteam coördineert de verschillende participatiestructuren, bewaakt de samenhang en zorgt voor opvolging van adviezen en voorstellen.

Figuur 2. Visuele voorstelling specifieke participatiestructuren Maasmechelen

Hoofdstuk IV – Participatiehub “Maasmechelen Meemaken”

Artikel 7 Doelstelling

Maasmechelen Meemaken is de digitale participatiehub van de gemeente Maasmechelen. Het platform heeft als doel om burgers centraal te betrekken bij het gemeentelijk beleid, participatietrajecten overzichtelijk te maken, en transparantie en terugkoppeling van adviezen en resultaten te garanderen.

Artikel 8 Functies

Het platform vervult de volgende functies:

1. **Informatievoorziening:** het aanbieden van actuele en begrijpelijke informatie over beleidsplannen, projecten en participatiemogelijkheden;
2. **Participatie en interactie:** het aanbieden van digitale bevestigingen, enquêtes, interactieve ideeënfora, stemrondes en oproepen om deel te nemen aan werkgroepen of lokale bijeenkomsten;
3. **Transparantie en terugkoppeling:** het publiceren van adviezen, resultaten van participatieprojecten en besluiten van het bestuur.

Artikel 9 Toegankelijkheid

Het lokaal bestuur waarborgt dat het platform toegankelijk is voor alle inwoners door:

1. gebruik van eenvoudige en duidelijke taal;
2. mobielvriendelijke en gebruiksvriendelijke vormgeving;
3. het voorzien van alternatieve offline kanalen voor inwoners die digitaal niet actief kunnen deelnemen.

Artikel 10 Werking

1. Alle participatietrajecten van het lokaal bestuur worden via *Maasmechelen Meemaken* gepubliceerd;
2. Burgers kunnen via het platform voorstellen, ideeën en projecten indienen en hierover feedback ontvangen;
3. Het platform wordt gebruikt om inwoners op te roepen deel te nemen aan werkgroepen, bewonersvergaderingen of andere fysieke bijeenkomsten;
4. Het lokaal bestuur koppelt binnen een redelijke termijn terug welke beslissingen of acties zijn genomen naar aanleiding van de participatie;

Artikel 11 Samenhang met andere participatiestructuren

Maasmechelen Meemaken vormt de centrale schakel tussen alle participatiestructuren van het lokaal bestuur, waaronder het burgerpanel, adviesraden, bewonersvergaderingen, werkgroepen en burgerbudgetten. Het platform zorgt dat informatie, deelname en terugkoppeling consistent en overzichtelijk verloopt.

Hoofdstuk V - Burgerpanels

Artikel 12 Doelstelling

Burgerpanels worden ingezet om de mening van een representatieve groep inwoners te verzamelen over strategische beleidsvragen en complexe thema's. Ze versterken het draagvlak voor beleidskeuzes en brengen diverse perspectieven samen.

Artikel 13 Samenstelling

1. De leden van het burgerpanel worden geselecteerd via een aselechte steekproef uit het bevolkingsregister van Maasmechelen. In sommige gevallen kunnen bijkomende selectierondes opgezet worden om tot een representatieve groep te komen, rekening houdend met de socio-demografische samenstelling van de bevolking van Maasmechelen of met de specifieke beleidsvraag. Hierover wordt steeds transparant gecommuniceerd.
2. Aanvullend nemen ambtenaren deel die het proces ondersteunen en/of inhoudelijke informatie aanleveren.
3. Een burgerpanel telt in principe minimaal 25 en maximaal 60 leden, afhankelijk van het onderwerp.

Artikel 14 Oproeping en uitnodiging

1. De uitnodigingen voor deelname worden minimaal 14 kalenderdagen voor de eerste bijeenkomst schriftelijk bezorgd. Bij trajecten met grote impact of een meer complexe voorbereiding wordt de uitnodiging minimaal 21 kalenderdagen vooraf verzonden.
2. De uitnodiging vermeldt duidelijk het thema, de looptijd van het traject, de engagementen van de leden en de wijze waarop de terugkoppeling gebeurt.
3. Indien na de eerste oproep onvoldoende deelname bevestigd wordt, kan een tweede uitnodigingsronde georganiseerd worden

Artikel 15 Onderwerpen en inzet

1. Burgerpanels worden georganiseerd rond thema's die brede maatschappelijke relevantie hebben of waar een representatief draagvlak wenselijk is.
2. Deelname is steeds projectmatig en thematisch bepaald.

Artikel 16 Werking

1. Het lokaal bestuur zorgt voor tijdige, correcte en volledige informatieverstrekking aan de panelleden.
2. Het burgerpanel komt samen gedurende een duidelijk afgebakende periode, doorgaans enkele weken tot enkele maanden, afhankelijk van het project.
3. De resultaten en aanbevelingen worden schriftelijk gebundeld en bezorgd aan het college van burgemeester en schepenen.
4. Het lokaal bestuur koppelt steeds terug op welke manier de inbreng van het burgerpanel verwerkt werd.

Artikel 17 Engagement en ondersteuning

1. Het engagement van panelleden geldt voor de duur van het betrokken beleidsproject.
2. Het lokaal bestuur voorziet de nodige organisatorische en inhoudelijke ondersteuning en faciliteert zowel fysieke als digitale bijeenkomsten.

Hoofdstuk VI – Bewonersvergaderingen

Artikel 18 Doelstelling

Bewonersvergaderingen zijn laagdrempelige participatiemomenten die alle inwoners van een wijk de kans geven om rechtstreeks in gesprek te gaan met het gemeentebestuur. Ze dienen om noden en suggesties te verzamelen, samen oplossingen te verkennen en de leefbaarheid van de wijk te versterken. De focus ligt op concrete wijkthema's zoals verkeer, heraanleg van pleinen, groenvoorziening, leefomgeving en overlast. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan ontmoetingsmogelijkheden en positieve dynamieken in de wijk.

Artikel 19 Wijken en frequentie

1. Voor elke wijk van het lokaal bestuur wordt periodiek een bewonersvergadering georganiseerd. De wijken omvatten: Meeswijk, Leut, Eisdendorp, Vuchtdorp, Pauwengraaf, Forenzenweg, Eisdentuinwijk, Eisderbos, Vuchtcité, Mariahof, Beerensheuvel, Mariaheide, 't Loo, Mechelendorp, Mechelen-Boseind, Proosterbos, Opgrimbie, Boorseme, Kotem en Uikhoven.
2. In beginsel wordt in elke wijk één bewonersvergadering georganiseerd per twee kalenderjaren. Voor meer complexe wijken (bv. Pauwengraaf en Mechelendorp) kan jaarlijks een vergadering georganiseerd worden.

Artikel 20 Leden en samenstelling

1. Alle bewoners van de betrokken wijk kunnen deelnemen.
2. Het bestuur doet inspanningen om ook jongeren, nieuwe inwoners en kwetsbare groepen actief te betrekken.
3. Er geldt geen minimum- of maximaal aantal deelnemers. Indien geen enkele inwoner aanwezig is, wordt de vergadering geannuleerd.
4. Vanuit het lokaal bestuur is steeds de dienst wijkpreventie aanwezig. Afhankelijk van de agenda kunnen medewerkers van de dienst leefomgeving, mobiliteit, communicatie of andere diensten aansluiten.

Artikel 21 Oproeping

1. Het bestuur stelt jaarlijks een kalender van bewonersvergaderingen vast en maakt deze bekend via de officiële communicatiekanalen.
2. Voorafgaand aan iedere vergadering worden de inwoners van de betrokken wijk ten minste twee weken op voorhand uitgenodigd. Dit gebeurt via elektronische communicatie en, indien nodig, per post.
3. Het bestuur kan bijkomende communicatiemiddelen (bv. Maasmechelen Meemaken) inzetten om een brede participatie te bevorderen.

Artikel 22 Organisatie en participatievormen

1. Bewonersvergaderingen worden in principe georganiseerd in de raadzaal, tenzij specifieke omstandigheden of experimenten een alternatieve locatie wenselijk maken.
2. Naast klassieke informatie-uitwisseling worden actieve participatievormen ingezet, zoals infoavonden, workshops of participatieve wandelingen, om bewoners actief te betrekken bij de uitwerking van oplossingen.

Artikel 23 Agenda en thematiek

1. De agenda bevat vaste punten, waaronder: mobiliteit, milieu en groenbeheer, afval, overlast en wijkvoorzieningen.

2. Gemeentelijke diensten kunnen bijkomende punten aanbrengeen die rechtstreeks relevant zijn voor de betrokken wijk. Deze worden als volwaardig agendapunt ingepland.
3. Daarnaast is er ruimte voor actuele dossiers en onderwerpen die door bewoners worden aangereikt tijdens de varia.

Artikel 24 Opvolging

1. Tijdens de vergadering worden afspraken en vervolgstappen vastgelegd.
2. Het lokaal bestuur engageert zich tot een snelle en duidelijke terugkoppeling van gemaakte afspraken en beslissingen.
3. Verslagen en resultaten van bewonersvergaderingen worden openbaar gemaakt via de participatiehub Maasmechelen Meemaken en de reguliere gemeentelijke communicatiekanalen.
4. Indien vergaderingen leiden tot voorstellen of vragen met bredere impact, worden deze doorgegeven aan het kernteam voor verdere opvolging.

Hoofdstuk VII – Adviesraden

Artikel 25 Doelstelling

Adviesraden ondersteunen het lokaal bestuur door structureel advies te geven binnen hun eigen beleidsdomein. Adviezen zijn niet bindend. De raden stimuleren inspraak van burgers, brengen noden in kaart en wegen belangen van specifieke groepen af tegen het algemeen belang binnen het betreffende domein.

Artikel 26 Toepassingsgebied

Deze regeling is van toepassing op de gemeentelijk erkende adviesraden:

- Cultuurraad
- Gehandicaptensadviesraad
- Jeugdraad
- Seniorenadviesraad
- Sportraad
- GROS (Gemeentelijke Raad Ontwikkelingssamenwerking)

Opmerking: De samenstelling van de Gecoro en het Lokaal Overleg Kinderopvang bestaan uit professionelen en zijn daarom geen onderdeel van dit participatiereglement. Hun werking wordt geregeld via aparte gemeenteraadsbesluiten.

Artikel 27 Samenstelling en werking

1. Regels over de leden, vervallen lidmaatschap, stemprocedures en dergelijke worden opgenomen in de statuten van de adviesraad.
2. Statuten worden in het eerste jaar van de legislatuur ter bekrachtiging voorgelegd aan de gemeenteraad.
3. Mandaten zijn onbezoldigd.

Artikel 28 Adviesvragen van het lokaal bestuur

1. Adviesvragen worden schriftelijk of mondeling via de ondersteunende ambtenaar gesteld.
2. Standaardtermijn voor beantwoording: 30 kalenderdagen vanaf ontvangst; afwijking in overleg of bij hoogdringendheid mogelijk.
3. Adviesvragen bevatten minimaal een duidelijke omschrijving en het wettelijk, praktische en financiële kader.
4. Bij uitblijven van een advies binnen de termijn kan dit als “gunstig” worden beschouwd.

Artikel 29 Uitbrengen van advies door de adviesraad

1. Adviezen zijn pas geldig na ondertekening door de voorzitter.
2. Adviezen worden schriftelijk overgemaakt aan het college van burgemeester en schepenen via de ondersteunende ambtenaar.
3. Advies bevat een duidelijke weergave van het standpunt en motivering.
4. Adviesraden kunnen ook op eigen initiatief advies uitbrengen binnen hun beleidsdomein.

Artikel 30 Antwoord van het lokaal bestuur

1. Het lokaal bestuur geeft een schriftelijk antwoord aan de voorzitter die dit mondeling toelicht op de eerstvolgende vergadering waarin beleidsvragen aan de orde zijn.
2. Voor vergaderingen zonder beleidsvragen vindt terugkoppeling plaats tijdens een afgesproken overleg tussen voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en ambtenaar.

Artikel 31 Informatie-uitwisseling

1. Adviesraden kunnen schriftelijk of digitaal informatie opvragen bij het college via de ondersteunende ambtenaar.
2. Verzoeken worden binnen 10 werkdagen beantwoord of voorzien van wettelijk bezwaar.

Artikel 32 Openbaarheid

Verslagen en adviezen liggen ter inzage conform het decreet Openbaarheid van Bestuur.

Artikel 33 Ondersteuning

1. Logistieke ondersteuning

Voor vergaderingen van de adviesraad kan, indien gewenst, een gratis gemeentelijk lokaal worden voorzien.

2. Verzekering

Het lokaal bestuur sluit een verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid en Lichamelijke Ongevallen af voor de leden van de adviesraad tijdens hun adviesopdrachten. De adviesraad bezorgt jaarlijks een actuele ledenlijst.

3. Financiële ondersteuning

De adviesraad ontvangt een jaarlijkse gemeentelijke toelage (2024: €3.789,86), automatisch geïndexeerd volgens de gezondheidsindex.

$$\text{Geïndexeerd bedrag} = \frac{\text{basisbedrag} \times \text{nieuwe index}}{\text{Basisindex}}$$

Basisbedrag = subsidiebedrag 2024

Nieuwe index = de gezondheidsindex van de maand december van het voorgaande jaar

Basisindex = de gezondheidsindex van de maand december 2023

Uitgaven worden geboekt onder:

1. Werkingskosten/adviserende activiteiten (bijv. opleidingen, sprekers, etentje, administratie)
2. Mede-organisatie van evenementen (bijv. prijsuitreikingen, seniorendag, jeugdactiviteiten)
Voor beide categorieën geldt maximaal 50% van de toelage per jaar.

Het college beoordeelt jaarlijks de afrekening van het voorgaande jaar en keurt de planning van het nieuwe jaar goed; niet-gebruikte middelen worden verrekend.

3. Inhoudelijke ondersteuning

De ondersteunende ambtenaar:

- Functie als contactpersoon voor het lokaal bestuur en signaleren van adviespunten vanuit het lokaal bestuur.
- Controleert procedures, geen inhoud.
- Opvolging en terugkoppeling van besluiten naar de adviesraad.

Hoofdstuk VIII – Werkgroepen

Artikel 34 Doelstelling

Werkgroepen worden opgericht om concrete projecten of beleidsinitiatieven uit te werken. Zij hebben een tijdelijk en resultaatgericht karakter en dragen bij aan de participatie van burgers in de uitvoering en ontwikkeling van gemeentelijk beleid.

Artikel 35 Samenstelling

1. Werkgroepen bestaan uit burgers die vrijwillig deelnemen en ambtenaren die het project begeleiden.
2. De selectie van burgers gebeurt op basis van interesse, expertise of betrokkenheid bij het betreffende project.
3. Het aantal deelnemers wordt bepaald per project, met een optimale samenstelling voor effectieve samenwerking.

Artikel 36 Onderwerpen en inzet

1. Werkgroepen worden opgericht voor specifieke projecten of thema's, zoals wijkverbeteringen, evenementen of beleidsimplementatie.
2. Deelname is projectmatig en eindigt na afronding van het project of het behalen van het overeengekomen resultaat.
3. Werkgroepen kunnen ook mede-beslissen over de uitvoering van projecten, binnen de kaders die het lokaal bestuur vastlegt.

Artikel 37 Werking

1. Werkgroepen werken met interactieve methodieken, zoals workshops, co-creatiesessies, wandelingen en andere participatieve vormen.
2. Het lokaal bestuur zorgt voor tijdige, volledige en correcte informatieverstrekking over het project of de beleidskwestie.
3. Resultaten, aanbevelingen en besluiten van de werkgroep worden schriftelijk vastgelegd en gedeeld met het betrokken gemeentelijke bestuur en de deelnemers.
4. Terugkoppeling over de verwerking van adviezen of resultaten in het beleid vindt plaats via het kernteam of het betrokken beleidsdomein.

Artikel 38 Engagement en ondersteuning

1. Deelnemers engageren zich voor de duur van het project.
2. De gemeente voorziet organisatorische en inhoudelijke ondersteuning, inclusief vergaderlocaties, materialen en begeleiding door ambtenaren.
3. Oproepen voor deelname aan werkgroepen kunnen worden gepubliceerd via het participatieplatform "Maasmechelen Meemaken", zodat alle geïnteresseerde inwoners de kans krijgen deel te nemen.

Hoofdstuk IX – Burgerbudget

Artikel 39 Doel

Maasmechelen zet in op participatie van haar inwoners aan, en inspraak op, het beleid. Het burgerbudget is één van de manieren om daarmee aan de slag te gaan. Het doel van het burgerbudget is om inwoners te laten meedenken en samenwerken rond de vormgeving en inrichting van hun omgeving waarbij zij zelf verantwoordelijk zijn voor de uitvoering.

Artikel 40 Doelgroep en toepassingsgebied

Een natuurlijke persoon, feitelijke vereniging of vzw gedomicilieerd of met maatschappelijke zetel in Maasmechelen kunnen voorstellen indienen. Kinderen en jongeren kunnen voorstellen indienen als ze vertegenwoordigd zijn door een meerderjarige.

Artikel 41 Voorwaarden

Een burgerbudget wordt toegekend aan voorstellen die aan volgende voorwaarden voldoen:

- Ze dienen het algemeen belang.
- Ze zijn gedragen door de buurt.
- Ze vinden plaats op het grondgebied van Maasmechelen.
- Ze hebben een duurzaam karakter.
- Ze kaderen in de bevoegdheden van het lokaal bestuur.
- Ze kunnen uitgevoerd worden binnen twee jaar vanaf de datum van toekenning van het burgerbudget door het college van burgemeester en schepenen.

Voor een burgerbudget komen niet in aanmerking:

- Louter commerciële initiatieven
- Erediensten, godsdienstonderricht en/of initiatieven met een religieuze doelstelling
- Initiatieven met partijpolitieke doeleinden
- Initiatieven die louter bedoeld zijn voor fondsenwerving
- Initiatieven waarvoor al financiering is voorzien in de reguliere werking van de aanvrager
- Initiatieven waarvoor al financiering is voorzien in de meerjarenbegroting van de gemeente Maasmechelen

Artikel 42 Procedure

De toekenning van een burgerbudget verloopt via volgende fasen:

- **Fase 1: Indienperiode**
Burgers kunnen voorstellen indienen via het online participatieplatform www.maasmechelenmeemaken.be. Het voorstel bevat onder meer een beknopte omschrijving en een kostenraming. Een aanvraag van een minderjarige moet medeondertekend worden door een meerderjarige. Deze moet bevestigen dat hij/zij de minderjarige zal begeleiden gedurende de looptijd van de procedure.
- **Fase 2: Analyse en selectie**
Het kernteam (zie hoofdstuk X) toetst de verschillende voorstellen aan de voorwaarden uit artikel 39 en legt de lijst van ontvankelijke voorstellen ter goedkeuring voor aan het college van burgemeester en schepenen.
- **Fase 3: Stemperiode**
De goedgekeurde voorstellen worden gepubliceerd op het online participatieplatform

www.maasmechelenmeemaken.be. Inwoners van Maasmechelen kunnen via het platform een stem uitbrengen op hun favoriete voorstel.

- **Fase 4: Toekenning burgerbudget**

Het voorstel met de meeste stemmen ontvangt een burgerbudget van maximaal € 10.000. Bij voldoende krediet kunnen bijkomende burgerbudgetten toegekend worden aan de volgende voorstellen in de rangorde.

- **Fase 5: Bekendmaking**

De definitief geselecteerde projecten worden bekend gemaakt op het online participatieplatform www.maasmechelenmeemaken.be

Artikel 43 Uitvoering, uitbetaling en onderhoud

De voorstellen moeten uitgevoerd worden door de aanvrager, binnen een periode van twee jaar vanaf de datum van toekenning van het burgerbudget door het college van burgemeester en schepenen. Er wordt hiertoe een subsidieovereenkomst afgesloten met de aanvrager.

Het lokaal bestuur kan ondersteuning bieden bij de uitvoering van het project. Per project zal er een projectverantwoordelijke van het lokaal bestuur worden aangeduid die samen met de indieners de opvolging doet. De uitbetaling van het burgerbudget gebeurt in twee schijven: 90% bij ondertekening van de subsidieovereenkomst, 10% na controle van de financiële verantwoordingsstukken en slechts voor zover er facturen beschikbaar zijn die met het burgerbudget zullen betaald worden. Het burgerbudget wordt overgemaakt aan de aanvrager, die instaat voor de betaling van de facturen. Er kunnen geen facturen ter betaling worden overgemaakt aan het lokaal bestuur.

De toegekende middelen kunnen enkel gebruikt worden voor de uitvoering van het project. Alle gemaakte kosten moeten worden aangetoond door bewijsstukken. Vergoedingen aan de initiatiefnemers van het project kunnen niet mee opgenomen worden ter verantwoording.

Alle realisaties worden eigendom van het lokaal bestuur Maasmechelen.

Artikel 44 Wijzigingen aan het project

Indien het project waaraan een burgerbudget werd toegekend niet kan doorgaan of grondig wijzigt, deelt de aanvrager dit onmiddellijk mee aan de projectverantwoordelijke. Het college van burgemeester en schepenen kan het burgerbudget in dat geval geheel of gedeeltelijk wijzigen, inhouden of terugvorderen.

Hoofdstuk X – Het kernteam

Artikel 45 Doelstelling

Het kernteam coördineert, bewaakt en ondersteunt alle participatiestructuren in Maasmechelen. Het team zorgt ervoor dat participatie efficiënt verloopt, dat de input van burgers gestructureerd wordt meegenomen in het beleid en dat participatievormen elkaar versterken.

Artikel 46 Samenstelling

1. Het kernteam bestaat uit de verschillende ambtenaren die instaan voor participatie, onder meer de ondersteunende ambtenaren van de verschillende adviesraden en de bewonersvergaderingen. Wanneer nodig kunnen andere beleidsmedewerkers, de ICT- en communicatiedienst betrokken worden bij het overleg.
2. Leden van het kernteam hebben een coördinerende en adviserende rol en nemen geen individuele beleidsbeslissingen. Zij zorgen voor procesbewaking en samenhang.

Artikel 47 Taken en verantwoordelijkheden

Het kernteam vervult de volgende taken:

1. **Coördinatie en planning:** plannen, opstarten en opvolgen van participatietrajecten en projecten.
2. **Kwaliteit en samenhang:** bewaken dat alle participatiestructuren consistent functioneren en elkaar versterken.
3. **Verzamelen en opvolgen van adviezen:** bundelen van input uit adviesraden, werkgroepen en burgerpanels en toezien op correcte terugkoppeling naar bestuur en burgers.
4. **Juryfunctie burgerbudgetten:** ingediende burgerinitiatieven toetsen aan de voorwaarden.
5. **Kruisbestuiving:** faciliteren van samenwerking tussen verschillende participatievormen en over beleidsdomeinen heen.

Hoofdstuk XI – Rechten, plichten en transparantie

Artikel 48 Rechten van burgers

1. Elke inwoner heeft recht op duidelijke informatie over participatiekansen.
2. Elke inwoner heeft recht op transparante terugkoppeling van de resultaten.

Artikel 49 Plichten van burgers

Deelnemers aan participatievormen verbinden zich ertoe:

1. actief en constructief bij te dragen;
2. respectvol met andere deelnemers en met de gemeentelijke diensten om te gaan.

Artikel 50 Plichten van het lokaal bestuur

Het lokaal bestuur verbindt zich ertoe:

1. participatie zorgvuldig en inclusief te organiseren;
2. burgers tijdig en correct te informeren;

3. adviezen en resultaten van participatie te motiveren in de besluitvorming.

Hoofdstuk XII – Evaluatie en inwerkingtreding

Artikel 51 Evaluatie

1. Het participatiereglement wordt minstens om de drie jaar geëvalueerd door het kernteam.
2. Eventuele bijstellingen worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Artikel 52 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op de datum van goedkeuring door de gemeenteraad van Maasmechelen. Bij inwerkingtreding van dit reglement komen volgende voorgaande reglementen te vervallen:

- Het “Reglement burgerbudget Maasmechelen”, goedgekeurd door de gemeenteraad d.d. 23.11.2021
- De afsprakennota 2020-2025 tussen het gemeentebestuur en de adviesraden, goedgekeurd door de gemeenteraad d.d. 30.08.2019 en latere wijzigingen.

algemeen directeur
Sabine Bervaes

voorzitter gemeenteraad
Mustafa Uzun